

จุลสารส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง ฉบับที่ ๑๑ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

จุลสารส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย
ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง

เพื่อนรักหักเหลี่ยมโหด : เอกสารลับถูกเปิดเผย...ลงเอยด้วยถูกปลด!!

ในโลกปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้า สามารถทำงานได้ทุกที่ทุกเวลา หรือที่เรียกว่า Work From Anywhere โดยไม่จำเป็นต้องนั่งประจำอยู่ในอาคารสำนักงานอีกต่อไป... สิ่งหนึ่งที่ต้องพึงระวังให้มาก โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐก็คือ การนำเอกสารหรือสำเนาเอกสารของทางราชการออกไปภายนอกสำนักงาน ซึ่งมีวามเสี่ยงที่เอกสารลับหรือเอกสารสำคัญนั้นอาจเกิดการสูญหาย หรือถูกเปิดเผยต่อบุคคลอื่นโดยไม่ตั้งใจ อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการหรือผู้อื่นได้...

ดังเช่นในคดีนี้ที่ข้าราชการรายหนึ่งได้นำเอกสารลับทางคดีออกไปภายนอก แล้วฝากวางไว้กับเพื่อนในระหว่างที่ตนไปเข้าห้องน้ำ แต่ทว่าเพื่อนได้เอามือถือถ่ายภาพเอกสารนั้นเอาไว้ด้วยมีแผนการร้าย

เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

มูลเหตุของข้อพิพาทคดีนี้เกิดจาก ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการสืบสวน และสอบสวนคดี ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่รวบรวมข้อมูลการกระทำความผิดเกี่ยวกับการละเมิดเครื่องหมายการค้า ของเจ้าของร้านยีนส์แห่งหนึ่ง โดยในวันเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีได้นำเอกสารข้อมูลการกระทำความผิดดังกล่าวออกไป ภายนอกสำนักงาน และได้จอดรถแวะซื้อสินค้าที่ตลาด โดยนำของส่วนตัวพร้อมเอกสารลับดังกล่าวติดตัวไปด้วย

เมื่อซื้อของเสร็จ ผู้ฟ้องคดีก็ได้แวะหานางช้อยซึ่งเป็นคนรู้จักสนิทสนมกันที่เปิดร้านขายสินค้า อยู่ในละแวกนั้น เมื่อนั่งคุยกันพอหอมปากหอมคอแล้วก่อนจะกลับผู้ฟ้องคดีขอตัวไปเข้าห้องน้ำ และได้ฝากกระเป๋าเป้ ซึ่งใส่โน้ตบุ๊ก รวมทั้งกระเป๋าผ้าที่บรรจุเอกสารลับทางคดีไว้ที่ร้านของนางช้อย ปรากฏว่านางช้อยได้แอบเปิดกระเป๋าผ้า และใช้โทรศัพท์มือถือถ่ายภาพเอกสารลับเอาไว้ โดยเป็นรูปภาพที่ระบุข้อมูลว่าเป็นกางเกงยีนส์ของร้านใด แล้วได้นำไป เรียกรับเงินจำนวน ๑ ล้านบาท จากเจ้าของร้านยีนส์โดยอ้างว่าจะไม่ถูกดำเนินคดี

เจ้าของร้านยีนส์ตกใจเห็นท่าไม่ดีจึงร้องเรียนไปยังหน่วยงาน และต่อมาได้มีการดำเนินการทางวินัย ผู้ฟ้องคดี และในที่สุดอธิบดีได้มีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติของ อ.ก.พ. กรม ผู้ฟ้องคดี ไม่เห็นด้วย เพราะตนไม่มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำของนางช้อย และเหตุที่ต้องนำสำเนาเอกสารลับติดตัวออกมา จากที่ทำงาน เนื่องจากที่ทำงานไม่มีตู้เก็บเอกสารและลิ้นชักไม่มีกุญแจที่สามารถเก็บเอกสารได้อย่างปลอดภัย ซึ่งเป็นความบกพร่องของอธิบดี

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ซึ่งต่อมา ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด โดยฟ้องอธิบดี (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) กรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) และ ก.พ.ค. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษและคำวินิจฉัยอุทธรณ์

ความเป็นธรรม จากคำพิพากษา / คำสั่งศาลปกครอง

ข้อกฎหมายที่สำคัญ : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๘๓ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการอันใดเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้...

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๘๕ บัญญัติว่า การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง...

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ประเด็น...

ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา คือ มติของ ก.พ.ค. ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? โดยมีปัญหาที่ต้องพิจารณาก่อนว่า การที่อธิบดีมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า แม้ไม่ปรากฏพยานหลักฐานยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาหรือมีส่วนร่วมรู้เห็นกับนางช้อยในการเรียกรับเงินโดยมิชอบ หรือมีเจตนาทุจริตหาผลประโยชน์อื่นใดก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเป็นถึงเจ้าหน้าที่ระดับชำนาญการ โดยได้รับมอบหมายให้เป็นเลขานุการคณะทำงานสืบสวนคดี ย่อมต้องทราบเป็นอย่างดีแล้วว่า จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดในการดูแลและเก็บรักษาเอกสารหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับคดี เพราะหากสูญหายหรือมีบุคคลใดล่วงรู้ข้อมูลทางคดีเสียก่อนย่อมมีผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด หรืออาจมีบุคคลนำข้อมูลทางคดีดังกล่าวไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบได้

การนำเอกสารดังกล่าวออกไปนอกที่ทำการ ย่อมก่อให้เกิดหน้าที่แก่ผู้ฟ้องคดีที่จะต้องใช้ความระมัดระวังในการดูแลและเก็บรักษาเป็นพิเศษมากกว่าปกติธรรมดา ฉะนั้น การที่นางช้อยมีโอกาสลักลอบใช้โทรศัพท์มือถือบันทึกภาพจากเอกสารสำนวนคดีที่อยู่ในกระเป๋าส่วนตัวของผู้ฟ้องคดีในขณะที่ผู้ฟ้องคดีไปเข้าห้องน้ำ แล้วนำข้อมูลคดีดังกล่าวไปใช้เรียกรับเงินจากเจ้าของร้านยีนส์เพื่อแลกกับการที่ไม่ต้องถูกดำเนินคดี อันก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อกระบวนการยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย และมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานของรัฐ

การที่นางช้อยได้ข้อมูลในคดีและนำไปใช้เรียกรับเงินโดยมิชอบ ถือเป็นผลโดยตรงมาจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีที่บกพร่องในหน้าที่ โดยไม่ใช้ความระมัดระวังในการดูแลเก็บรักษาเอกสารที่อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของตนอย่างรัดกุมเพียงพอ อันถือได้ว่าเป็นการประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ และเมื่อทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อหน่วยงาน ย่อมเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๔) ประกอบมาตรา ๘๕ (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนที่อ้างว่า เหตุที่ต้องนำเอกสารลับออกมาภายนอกเพราะที่ทำงานไม่มีตู้เก็บเอกสารและล็อกไม่มีกุญแจ นั้น เมื่อก่อนเกิดเหตุไม่เคยปรากฏว่ามีเอกสารสูญหาย หรือผู้ฟ้องคดีได้รายงานปัญหาให้ผู้บังคับบัญชาทราบเพื่อแก้ไขในเบื้องต้น จึงยังไม่อาจฟังได้ว่าเป็นข้อบกพร่องของอธิบดี

ดังนั้น การที่อธิบดีมีคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดตามความร้ายแรงแห่งกรณี อันเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ยกอุทธรณ์จึงชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกฟ้อง (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ พบ. ๒๗/๒๕๖๖)

.....
(อ้างอิง : จากเว็บไซต์ศาลปกครอง <http://www.admincourt.go.th/> เมนูวิชาการ เมนูย่ออุทธรณ์จากคดีปกครอง)